

חלום

ב שבועות הקרובים יערך בצרפת טקס נישואים צנוע. מנגן גיטרה צעיר בשם סאשה דיסטל ישא לו אשה. באופן יחסי, אנשים רבים אינם מכירים עדיין את שמו של סאשה דיסטל. אולם אין כמעט ספק: תוך זמן קצר יהיה מוכר מאד, הגבר שימש נושא לקנאתם של חלק ניכר מגברי העולם. כי סאשה דיסטל ישא לו לאשה צרפתייה קטנה בת 23, ששמה הוא בריגיט בארדו. אותה אין צורך להציג בפני הקהל.

לפני שש שנים היתה ילדה בת 17. היא שיחקה אז את תפקידה הראשון בסרט. לפני שלוש שנים עוד ידעו בקושי את שמה צופי הקולנוע הצרפתיים. לפני שנתיים אמרו צופי הקולנוע ברחבי העולם: "מי זאת הילדה החצופה והמפתה?" לפני שנה סיפרו אודותיה בדיחות מפולפלות בהיליבוד, צחקו קצת על חשבונה, אבל לא ברצינות. סוף-סוף מי מכובדי הוליווד הרצינים יתיחס ברצינות לאיזו נערה המופיעה בסרטים צרפתיים.

היום בריגיט בארדו הינה מושג אוניברסלי, חלום כי-קנה-מירה בינלאומי, שמה בלבד מבטיח לסרט הצלחה בקופה. בארצות-הברית חוללה תוך מספר חודשים, מאז הוצגו שם ראשוני סרטיה ומאז הגיעה לשם בעצמה, סערה רבת-י. היא קצרה וזרי הערצה שאפילו מרלין מונרו, בימי הטובים לפני שהכירה את ארתור מילר, לא היתה מזולת בהם. בכל מקום, מיאן ועד גרמניה, כשרוצים לציין כוכב חדש, יפהפיה חדשה, עושים זאת כך: "בריגיט בארדו היפאנית, או בריגיט בארדו המהולולת".

★ ★ ★

כ יצר הגיעה בתו של תעשיין גוים נזוליים צרפתי לדרגת המלכה הבלתי-מוכתרת של המין הנשי; לדרגה בה מסוגל סרט שלה, לא משוכח ביותר, כמו מי ברא את האשה, למשוך קהל במשך 50 שבועות רצופים בניו-יורק?

קשה ליחס עובדה זו לכשרונות המשחק המיוחדים שלה. ב.ב. היא שחקנית נחמדה, היודעת להבין מה שאומרים לה הבמאים, והמשחקת בעליצות טבעית רבה. אולם עדיין יש לה מה ללמוד מאנה מניאני, למשל. יהיו אולי אנשים שירצו ליחס זאת לצורתה החיצונית המיוחדת, למבטת החצוץ, לשפתיה הבולטות והרוטטות, לתסרוקתה הפרועה שבציעה משתנים בהתאם לצרכי הדרגה. סרט בו היא עובדת, בגופה שהוא שלבי-ביניים בין נערה לגוף של אשה. אחריה ייחסו ללא פיקפוק את הצלחתה לתאורת-ההפשטה שגילו יצרני סרטיה, שהציגו את גופה, מכוסה דרים, מבצבץ במעד לבדים, או כשהבדים מבצבצים דרכו. המנייות שבה, יאמרו אחרים, היא הכובשת. אין ספק שבכל טענה יש משהו. אולם נערות ממינה של בריגיט בארדו היו ועוד תהיינה. היו נערות כמוה, שי התפשטו כמה לפני חמישים או עשר שנים, ומעט מאד אנשים שמו לב אליהן. אפילו לקולנוע לא נתנו להן להגיע. הסיבה העיקרית להצלחתה המסחררת של הבארדו, אצל קהל צופי הקולנוע, אינה נעוצה בה אלא בו, בקהל הצופים עצמו.

הכוכב הקולנועי היה מאז ומעולם בעיני הצופה כח המשיכה העיקרי של סרט. היה זה משום שהוא היה המגשר בין הצופה לבין הסיפור, שהוגש לו על-ידי הדרגה. משום כך הפך הכוכב הקולנועי לעיתים קרוב יותר לצופה מאשר המציאות, נוצר ביניהם איזה קשר אינטימי מי שאת מהותו ידע רק הצופה עצמו. מישוהו, ודאי אדם חשוב, הגדיר זאת פעם במשפט: "הצופה הוא שתפו של הכוכב שהוא מעריך". ואדם נוהר מאוד בכל מה שנוגע לבחירת שותפים.

★ ★ ★

כ רזה, וההיסטוריה כבר קבעה זאת בערך, שלא היתה כוכב בוחר את הקהל שלו אלא הקהל את כובבו. אפשר להתחיל ולנתח את קשר הגומלין מתקופת מרי פיקפורד, טדה ברה, וגרטה גרבו. אולם יהיה זה ניתוח

בריגיט בארדו עולמי

מפיק אחד ואמר: "הופ, תפסנו אותך, את תהיי כוכב קולנועי." והיא היתה.

היו צריכות לחלוף שנתיים עד שואדים ראה מה שראו אחרים, והחליט להראות לאחרים מה שהוא ראה. בריגיט התפרסמה בזכות סרטים בהם הופיעה בעירום מוחלט, ערום למחצה ולרביעי. היא גם התבגרה במשך השנים, התמלאה בכמה מקומות ולמדה את כל הטריקים הגורמים לה להיראות בעיני הצופה איך שהוא רוצה.

מה שקרה אחרי כן דומה לסיכום של אחד ממשלי קרילוב. ואדים הסתחרר, בריגיט הפכה כוכבת, ואדים חשב שהוא עשה אותה. הוא יצר את הסרט אלוהים ברא את האשה, וכליבו חשב שהוא ולא האלוהים עשה אותה. נתן לה להופיע עירומה במיטה עם אחד ז'אן לואי טריניטאן, וזה מצא חן בעיניה.

אחרי הסרט נתנה גט לואדים, נשארה עם טריניטאן בימיטה. אבל גם שלב זה לא נמשך זמן רב. מכיון ש-טריניטאן עשה מעשים של גבר, חשבו גם שלטונות הציבא שהוא גבר, הם גייסו אותו לצבא, שלחו אותו לגרמניה, וזה היה קצת רחוק בשביל נשיקות מעופפות.

בריגיט נעשתה יותר מפורסמת, כסף לא העריכה. לפתע הרגישה את עצמה בודדה מאוד. בסנט טרופו, כפר הדייגים הקטן של הריביירה הצרפתית שהפך משכנה של כל הסנובה התרבותית הצעירה של צרפת, מצאה לה פורקן בחברת צעירים מסורפת למדי. שם הכירה אותו, את סאשה דיסטל, המנגן על גיטרה.

אודרי הפבורן חסרת מזל. היא היתה מצליחה בתור כוכב. היה לה כל מה שדרוש לצופה של הדרגה גיורה דקה, עיני איילה מבהלות, הליכות פרחות וית ואצילות גם יחד, כשרון וקצת קסם אישי. אולם היא היתה עצובה לפעמים ורצינית, וגם חסרת סקס. וזאת לא סלחו לה. לרומי שניידר כבר היה יותר מזל. היא אף פעם לא היתה עצובה ולא רצינית, ותמיד השתדלה לעשות לצופה טוב בלב. הוא היה מוכן לצאת עמה לטייל בשדרה, אך לא להכנס למיטה. בריגיט בארדו ענתה על כל המשאלות.

חבל היה אולי לקלקל את החלום העולמי, אך לבסוף זה ישתלם. אולי, כשתיכנס בריגיט בארדו לחופה בעידן שבועות מספר, ייזו ריית פחות.

בעלמא, משום שהצופה של היום אינו זוכר אותן. אבל כולם זוכרים את אותן דינאמיות משונות, בעלות חזות משתפכים שהיו מרתיעים אדם מלעמוד ביטחה של מטר, ואחוריים מובלטים עוד יותר; אותן ה-כוכבות שזה לא מכבר חלפו מעולם הבד ועוד אפשר למצוא שרידים מהן זעיר פה וזעיר שם, במידה שהצלילן להקטין את טווח חזותיהן ולהגדיל את טווח כשרונותיהן.

אלה היו אחת ממאורעותיה מחויבי המציאות של תקופת המלחמה. הטבע כבר קבע זאת מקודם. בתקופת מלחמה, ערב המלחמה וקצת אחרי המלחמה, קיים בלב הגזע האנושי אינסטינקט המזהיר אותו מפני השמד. יצר זה, קבע המדע העממי, דוחף אותו לפעילות מינית מוגברת. עובדה היא שבעת מלחמה מתערער המוסר, והגברים הצעירים הנשארים בבית מולידים יותר ילדים, והייליים אוהבים או דווקא את הנשים בריאות-הגוף והחושניות, וצופי הקולנוע את הכוכבות המגלמות את המין. אין מה לעשות נגד זה, והוא אחד החסרונות של המלחמה.

בריגיט בארדו היא תוצר מובהק של הצופה המודרני של האיש הקטן שאינו רוצה לחשוב, מפני שלפני יומיים חשב כבר כשהגיע חשבון מס ההכנסה; שאינו רוצה להיות עצוב, מפני שהוא כבר מספיק עצוב; שאינו רוצה לראות נשים זוהרות ומיניות וטפשות, מפני שכאלה יש לו כבר בבית. הוא האיש הקטן, רוצה בשותף ממזרי במקצת, שתמיד — אפילו כשהוא עצוב ובוכה, נהנים להסתכל בו; ביצור היודע שהמיטה אינה רק מקום שינה או הרבעה, אלא מעין מגרש שעשועים קטן. זאת נותנת לו בריגיט בארדו. כי הצופה של היום אינו יודע בעצם מה הוא רוצה, וזוהי בדיוק בריגיט בארדו.

★ ★ ★

כ ל צופה בקולנוע חולם על בריגיט בארדו, אך ספק גדול הוא אם היה מוכן לחיות איתה. בתור נושא של חלום היא אידיאלית, אבל במציאות יש דברים יותר טובים ויפים מאידיאלים. הראשון שהגיע למסקנה זו היה צעיר צרפתי בשם רוג'ר ואדים שנשא אותה בגיל 16. המלכך החזיק מעמד ארבע שנים, אומרים ש-בכל זאת היה כדאי, מפני שעכשיו הוא כבר במאי סרטים ולא עוזר במאי. הוא כל כך סבל, שאפילו לא שם לב לכך שאשתו יכולה להיראות די טוב על מסך הקולנוע. אלא שהפעם, כש-רדפה אחריו להציק לו גם בעבודה, ראה אותה

